

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16.05.2018, sp. zn. 8 Tdo 395/2018, ECLI:CZ:NS:2018:8.TDO.395.2018.1

Číslo: 44/2021

Právní věta: Pachatelem trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku může být i ten, kdo ukrýl větší množství nekolikovaných cigaret v domě, v němž přebývá, i když není jeho vlastníkem ani vlastníkem těchto cigaret. V takovém případě lze učinit závěr, že pachatel skladuje uvedené cigarety a že je plátcem spotřební daně ve smyslu § 4 odst. 1 písm. f) a § 9 odst. 3 písm. e) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, přičemž nesplnil povinnost zaplatit tuto daň použitím tabákové nálepky podle § 114 odst. 2 zákona o spotřebních daních a vyhlášky o tabákových nálepkách (nyní vyhlášky č. 82/2019 Sb.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.05.2018

Spisová značka: 8 Tdo 395/2018

Číslo rozhodnutí: 44

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Předpisy: § 240 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněného O. B. proti usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 14. 12. 2017, sp. zn. 6 To 273/2017, jako odvolacího soudu v trestní věci vedené u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 1 T 64/2016.

I.

Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu ve Zlíně ze dne 18. 9. 2017, sp. zn. 1 T 64/2016, byl obviněný O. B. uznán vinným přečinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se dopustil skutkem popsáním tak, že v XY, okres Z., dne 25. 9. 2015 v místě svého trvalého bydliště v rodinném domě na adrese XY, přestože věděl, že tabákové výrobky vyrobené na území České republiky nebo dovezené na toto území jsou předmětem spotřební daně, v rozporu s ustanovením § 114 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 353/2003 Sb.“), vědomě skladoval 30 400 kusů cigaret značky Marlboro v krabičkách bez tabákových nálepek, 5 200 kusů cigaret značky FEST (psáno azbukou) v krabičkách

s tabákovou nálepkou z Běloruska a 1 000 kusů cigaret značky Jin Ling v krabičkách s tabákovou nálepkou z Moldavska, které byly do domu vneseny nezjištěnými osobami a nezjištěným způsobem v období od 8. 10. 2012 do 25. 9. 2015, přičemž nepodal přiznání ke spotřební dani a nezaplatil spotřební daň, ačkoli byl plátcem této daně podle § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb. a povinnost přiznat a zaplatit daň mu vznikla podle § 9 odst. 3 písm. e) zákona č. 353/2003 Sb. nejpozději dnem zjištění, že zmíněné cigarety po nějakou dobu držel nebo že drží, a zatajil tak před správcem daně svou daňovou povinnost, v důsledku čehož nedošlo k vyměření a zaplacení spotřební daně ve výši 93 309 Kč.

2. Za tento přečin a dále i za zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, za který byl obviněný odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 5 T 120/2016, jenž ve vztahu k němu nabyl právní moci dne 1. 2. 2017, byl odsouzen podle § 283 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody, a to v trvání 3 roků a 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku (ve znění účinném do 30. 9. 2017) zařazen do věznice s dozorem. Podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2, 3, 5 tr. zákoníku mu byl uložen i peněžitý trest ve výměře 200 denních sazeb po 500 Kč, celkem tedy ve výši 100 000 Kč, a podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku mu byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců pro případ, že by nevykonal peněžitý trest ve stanovené lhůtě, dále podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku trest propadnutí věci a podle § 71 odst. 1 tr. zákoníku propadnutí náhradní hodnoty. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku byl zrušen výrok o trestu obviněného O. B. v rozsudku Okresního soudu v Karviné ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 5 T 120/2016, jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na tento výrok, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

3. Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně jako soud odvolací usnesením ze dne 14. 12. 2017, sp. zn. 6 To 273/2017, podle § 256 tr. ř. zamítl jako nedůvodné odvolání obviněného podané proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně.

II. Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení odvolacího soudu obviněný podal prostřednictvím obhájce z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. dovolání, kterým napadal v celém rozsahu výrok o vině, protože podle něj soudy nesprávně posoudily normy upravující daňovou problematiku a nesprávně je použily, a dospěly tak k právním závěrům, s nimiž se obviněný neztotožnil. Poukázal i na porušení práva na spravedlivý proces, protože skutek popsany v napadeném rozsudku není dostatečný pro učiněné právní závěry, neboť zejména odvolací soud se nezabýval daňovou právní úpravou, která je pro přezkoumávanou trestní věc podstatná.

5. Obviněný považoval za rozhodné, že sám nebyl nikdy vlastníkem dané nemovitosti, kde byly cigarety zajištěny, nebyl v ní přistižen, zajištěn ani zadržen, ale pouze eskortován na domovní prohlídku po svém zadržení v XY, které souviselo s odlišnou trestnou činností, ve vztahu k níž je ukládán souhrnný trest. Přitom vlastnictví nemovitosti je zásadní pro závěr o povinnosti platit spotřební daň, a tedy pro posouzení jeho trestní odpovědnosti. Obviněný poukázal na to, že v rodinném domě, kde došlo k nálezům cigaret, byli nejméně jeho otec, matka a bratr, svědek J. H. a svědek V. Š., a není jasné, proč soudy došly k závěru, že za cigarety odpovídá právě obviněný, neboť odvolací soud se k tomu nevyjadřuje a lze vycházet pouze z rozsudku soudu prvního stupně, který uzavřel, že pouhá vědomost o tom, že někde jsou skladovány cigarety, zakládá vztah obviněného jako plátce daně k těmto výrobkům, což je v rozporu se zákonem č. 353/2003 Sb. Závěr soudu prvního stupně, že obviněný měl úmysl uchovávat tyto cigarety a že nad nimi měl moc a fakticky je ovládal, není důkazně doložen, ale jde jen o ničím nepodloženou a v popisu skutku nevyjádřenou konstrukci

soudu. Není přijatelný takový výklad daňových předpisů, že by pouhá vědomost o existenci nezdaněného produktu zakládala daňovou povinnost a byla způsobilá založit trestní odpovědnost.

6. Dovolatel ve vztahu k výkladu pojmu „skladování“, jak jej vyjádřil v přezkoumávaném rozsudku soud prvního stupně, považoval za neadekvátní odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. 9 Afs 11/2010, i na rozsudky ve věcech téhož soudu sp. zn. 9 Afs 59/2008 či sp. zn. 7 Afs 69/2007, protože by pouhá vědomost nezaložila uvedený vztah, neboť detence, obdobná držbě, jejíž podstatou jsou vůle držitele nakládat s věcí jako s vlastní (subjektivní prvek) a faktické ovládání věci, tzv. výkon faktického panství nad věcí (objektivní prvek), v nyní projednávané věci nejsou dány, nebyly předmětem dokazování a nelze je považovat za prokázané.

7. Z uvedených důvodů obviněný shledal závěry soudů nižších stupňů v extrémním nesouladu s vykonanými skutkovými zjištěními, když ani z odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí nevyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé, což mělo za následek porušení práva obviněného na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Obviněný považoval za nesprávně posouzené okolnosti zjištěné soudy především ohledně ostatních osob pohybujících se v domě jako možných pachatelů, které na rozdíl od obviněného v minulosti přišly do styku s nekolkovanými cigaretami. Otec obviněného byl v minulosti právě za tuto trestnou činnost pravomocně odsouzen, svědek J. H. se snažil své vlastní držení nekolkovaných cigaret zařadit do jiného období, než je doba skutku v projednávané trestní věci, a tvrdil, že při provádění domovní prohlídky se v domě již nezdržoval, ačkoliv tam byl ztotožněn. Jestliže soudy nerespektovaly tyto skutečnosti, porušily zásadu materiální pravdy a zásadu vyhledávací (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. [III. ÚS 2042/08](#)).

8. Obviněný se dožadoval, aby se na něj hledělo na podkladě zásady *boni viri* jako na řádného člověka, což soud prvního stupně neučinil a z výslechů svědků zkonstruoval právní závěry, které nepromítl do skutkové věty, ale až do odůvodnění rozsudku, byť z jejich obsahu pro tato zjištění neměl podklad, když poznatky o trestné činnosti svědků musí být vyhodnoceny ve vzájemném kontextu a s jistou mírou skepse (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. [III. ÚS 282/03](#), a další). S ohledem na to, že podle obviněného jsou přezkoumávaná rozhodnutí zatížena libovůlí soudů, protože skutkové závěry nemají potřebné podklady ve výsledcích provedeného dokazování, byla porušena zásada *in dubio pro reo* i pravidla spravedlivého procesu, protože skutková zjištění jsou v extrémním nesouladu s výsledky provedeného dokazování. Podle obviněného je podané dovolání uplatněno v souladu s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., proto navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. shledal podané dovolání důvodným a aby zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu ve Zlíně a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal tomuto soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

9. K podanému dovolání se vyjádřil státní zástupce působící u Nejvyššího státního zastupitelství, který shledal dovolání nedůvodným, když v podstatné části jeho námitky neodpovídají deklarovanému dovolacímu důvodu, protože jsou skutkové povahy. V odsuzujícím rozsudku je podrobně vysvětleno, jaký postoj zaujal soud prvního stupně k osobám, které se měly v rozhodné době pohybovat v domě, a to i v konkrétních časových souvislostech. Ve vztahu k prokázání viny obviněného státní zástupce plně odkázal na odůvodnění odsuzujícího rozsudku, přičemž soudy nevycházely jen z jeho vědomosti o tom, že v domě jsou skladovány cigarety, ale braly do úvahy celkové okolnosti případu, zejména, že cigarety byly nalezeny mimo jiné v šatní skříni v pokoji obývaném výhradně obviněným. Dům trvale a dlouhodobě obývala vedle obviněného jen jeho nemohoucí matka, kdežto ostatní osoby zde byly přítomny jen v jiné době, občas nebo dočasně, avšak vždy se svolením obviněného. Obviněný měl ke skladovaným cigaretám nejbližší vztah, neboť o nich věděl, a tedy s nimi nakládal a měl nad nimi faktickou moc.

10. K povaze pojmu „ovládání věci“, které bylo předmětem posouzení soudů nižších stupňů, státní zástupce odkázal na zmíněná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a položil na roveň právní institut detence a právní institut držby. Zatímco označená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na něž navázal soud prvního stupně v trestní věci obviněného, vycházela při posouzení, jakou osobu je možno považovat za skladovatele, ze smyslu § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb., dovolatel tento zákonný podklad pominul a tvrdil, že musela být prokázána vůle držitele nakládat s věcí jako s vlastní. Skutečnost, že nebylo důkazně zjištěno vlastnictví obviněného k cigaretám, nebyla pro posouzení jeho trestní odpovědnosti rozhodná. Pro naplnění pojmu „skladovatele“ považoval státní zástupce za nepodstatné, kdo má uložené výrobky ve svém vlastnictví nebo kdo je vlastníkem nemovitosti, v níž byly cigarety nalezeny. Odpovědnost skladovatele jako plátce spotřební daně zde nelze spojovat pouze s prostorem, v němž se nacházejí zdanitelné výrobky, nýbrž v první řadě s těmito výrobky. U skladování je totiž nutno předpokládat jistý kvalifikovaný vztah k uskladněnému zboží. Atributem skladování bude přinejmenším vědomost o zboží a úmysl je uchovávat a zajistit před znehodnocením, odcizením apod.

11. Státní zástupce shledal provedené dokazování dostatečným pro objasnění všech skutečností významných pro závěr o tom, že obviněný spáchal uvedený čin způsobem, jak byl popsán ve skutkových zjištěních, a tato považoval za úplná pro závěr o naplnění všech znaků trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným. Proto navrhl, aby Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

III. Důvodnost dovolání

12. Nejvyšší soud po zjištění, že byly splněny formální podmínky k podání dovolání, dospěl mimo jiné k následujícím závěrům.

13. Podle obsahu podaného dovolání je zřejmé, že obviněný zaměřil své výhrady proti tomu, že naplnil znaky přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, protože nebyl osobou, která by byla plátcem spotřební daně ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 353/2003 Sb. Toto své tvrzení však založil jednak na argumentaci skutkové povahy, neboť považoval dokazování, na jehož základě soudy dospěly k závěru, že byl osobou, která dané cigarety skladovala, za vadné a nedostatečné. Měl za to, že soudy řádně nehodnotily důkazy, resp. je posuzovaly v jeho neprospěch a nerespektovaly zásadu *in dubio pro reo*, čímž primárně vytýkal ze svého pohledu spatřované nedostatky ve skutkových okolnostech. Takové námitky jsou ovšem mimo dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., protože ten slouží zásadně k přezkumu právních vad. V souladu s tímto dovolacím důvodem pak obviněný vytýkal, že skutek popsáný v napadeném rozhodnutí nezakládá uvedený trestný čin.

14. Na podkladě takto vyjádřených námitek je zřejmé, že obviněný se zčásti domáhal nápravy skutkových zjištění, což jsou výhrady, které Nejvyšší soud obecně ve smyslu dikce ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. není oprávněn přezkoumávat, protože na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotně právních ustanovení (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2002, sp. zn. [3 Tdo 68/2002](#)).

15. Z uvedených důvodů Nejvyšší soud na podkladě obsahu přezkoumávaných rozhodnutí shledal, že soudy obou stupňů se s ohledem na obdobné výhrady obviněného jeho obhajobou již zabývaly a rovněž ve vztahu k ní především soud prvního stupně provedl potřebné dokazování.

16. Na podkladě výsledků takto provedeného dokazování soud prvního stupně dovodil, že s ohledem

na zjištěné poměry v rodinném domě na adrese XY byl jediným, kdo mohl skladovat cigarety, které byly nalezeny při provádění domovní prohlídky. V rodinném domě bydlel společně se svou nemohoucí matkou, která byla odkázána na pomoc ostatních. Ony další osoby, které obviněný zmiňoval, v domě přebývaly pouze se souhlasem obviněného, který fakticky vykonával práva náležející vlastníku nemovitosti, ačkoliv nebyl formálním vlastníkem. Vědomost o existenci cigaret v domě soudy dovodily z toho, že byly mimo jiné nalezeny přímo v pokoji obývaném obviněným, a to dokonce v jeho šatní skříni, kde se nacházelo 19 nerozbalených kartonů. Jiná osoba by podle názoru soudů jen stěží umístila cigarety do šatní skříně obviněného, kdyby nechtěla, aby o nich obviněný věděl. I další cigarety byly umístěny na místech jednoduše přístupných obviněnému, přestože šlo o společné prostory domu. Nešlo o skrytá místa, kde by cigarety mohly zůstat obviněnému utajenými, ani tam nemohly zůstat po předchozí prohlídce z roku 2012.

17. K výhradám proti neúplnosti skutkové věty výroku o vině spočívající v chybějícím podkladu o tom, že obviněný měl v úmyslu cigarety uchovávat a že byl skladovatelem daných cigaret, je třeba uvést, že nejde o podstatný nedostatek, protože v ní jsou uvedeny všechny rozhodné skutečnosti. O vytýkanou vadu by šlo jen tehdy, kdyby v ní nebyly obsaženy skutečnosti odpovídající jednotlivým znakům skutkové podstaty, které v ní musí být výslovně uvedeny tak, aby samotný výrok mohl se zřetelem k ní, tedy k jejímu zákonnému vymezení, obstát co do své určitosti (viz náleží Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2003, sp. zn. [IV. ÚS 565/02](#)). V nyní posuzované věci však skutková věta splňuje předpokládané zákonné požadavky, protože odráží v potřebné míře všechny znaky trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku. Soud prvního stupně podle tzv. právní věty shledal uvedený trestný čin naplněn v alternativě, že obviněný „ve větším rozsahu zkrátil daň“. Znakem této skutkové podstaty jsou proto kromě subjektivní stránky a věku pachatele „větší rozsah zkrácení“ a „daň“.

18. Soud prvního stupně ve výroku o vině, jak je shora uveden, popsal tyto znaky dostatečně tak, že „zkrácení daně“ spočívalo v tom, že obviněný „vědomě skladoval“ cigarety, „nepodal přiznání ke spotřební dani a nezaplatil spotřební daň, ačkoliv byl plátcem této daně, a zatajil tak před správcem daně svou daňovou povinnost“. Popsaná skutková zjištění ve svém celku proto představují slovní vyjádření posuzovaného skutku, v němž jsou obsaženy všechny relevantní okolnosti z hlediska použité právní kvalifikace (včetně způsobení rozsahu zkrácení). Nechybí ani skutkový podklad pro závěr o subjektivní stránce, protože soud v ní vyjádřil konkrétní jednání obviněného i jeho vnitřní vztah k činu i jeho následkům, a to i se zřetelem na skutkové okolnosti (viz stanovisko uveřejněné pod č. 19/1971 Sb. rozh. tr.), a dovodil je nepřímou z okolností objektivní povahy (viz např. závěry uveřejněné pod č. 62/1973 a č. 41/1976 Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 5. 2010, sp. zn. [8 Tdo 394/2010](#), rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2001, sp. zn. [5 Tz 225/2001](#), či usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. [IV. ÚS 2728/12](#)). Nelze se tak ztotožnit s názorem obviněného, že by ve skutkové větě chyběly v popisu činu potřebné skutečnosti, neboť soud prvního stupně zařadil do skutkové věty všechny podstatné okolnosti odpovídající jednotlivým znakům skutkové podstaty přečinu podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku. Není povinností soudu přizpůsobovat znění skutkové věty přáním obviněného.

19. Odvolací soud přezkoumal k odvolání obviněného, v němž byly uvedeny obdobné námitky jako v dovolání, rozsudek soudu prvního stupně, ale neshledal jej vadným a ani nezjistil porušení procesních pravidel při prováděném dokazování, když uvedl, že soud prvního stupně pečlivě a podrobně zdůvodnil, o které důkazy opřel závěry o vině obviněného a proč neakceptoval jeho obhajobu.

20. Hmotně právní námitky obviněného směřovaly proti tomu, že nemohl činem, jak je vymezen v rozsudku soudu prvního stupně, naplnit znaky přečinu podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku proto, že nebyl vlastníkem cigaret ani nemovitosti, v níž byly nalezeny, neztotožnil se s tím, jaký výklad soudy zaujaly v jeho případě k pojmu „skladovat“, protože ten podle něj není naplněn při pouhé vědomosti

o existenci nezdaněného produktu, a že nešlo ani o „detenci“, jak dovodily soudy. Ze všech těchto důvodů považoval použitou právní kvalifikaci za nesprávnou.

21. Nejvyšší soud k těmto tvrzením obviněného, která založil i na výhradách, že soudy rezignovaly na právní posouzení věci ve smyslu daňové právní úpravy, považuje za nutné poukázat na odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí, protože především soud prvního stupně se podrobně zabýval právní kvalifikací jednání obviněného v odůvodnění rozsudku. Je třeba zdůraznit, že vycházel z konkrétně uvedených ustanovení zákona č. 353/2003 Sb., z nichž vyvodil, že obviněný byl plátcem spotřební daně jako osoba, která na dané adrese skladovala cigarety neopatřené tabákovou nálepkou. Pro výklad tohoto pojmu se soud prvního stupně opíral o judikaturu Nejvyššího správního soudu, a to o jeho rozsudky ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. Afs 69/2007, a ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. Afs 56/2008, v souladu s nimiž dovedl, že obviněný byl skladovatelem daných cigaret, protože byl osobou, která o nich věděla a měla nad nimi moc, činil tak s úmyslem je uchovávat a zajišťovat před znehodnocením, přičemž měl objektivní možnost dispozice s nimi z hlediska faktického ovládnutí prostoru. Pro tento závěr soud vycházel i z toho, že takovou osobou nemusí být bez dalšího vlastník nemovitosti, ale osobu skladovatele je třeba určovat podle toho, zda měl skladované věci v detenci, tedy je fakticky ovládal (byl jejich detentorem). Rovněž pro osobu skladovatele nebylo určující, že neměl skladované věci ve vlastnictví. Tyto své závěry opřel soud prvního stupně též o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. 9 Afs 11/2010, a další.

22. Obviněný se v podaném dovolání s těmito závěry učiněnými soudy neztotožnil a brojil proti nim tvrzením, že nejen že neměl k nalezeným cigaretám žádný vztah, ale především vědomost, že se v domě, který obýval, nacházejí. Jestliže tvrdil, že pro závěr, že je plátcem daně, argumentace soudů nepostačuje, zůstávají tyto jeho výhrady zcela osamoceny, neboť nerespektují zákonnou právní úpravu ani ustálenou judikaturu a jsou v rozporu i s tím, co soudy ve věci zjistily.

23. V přezkoumávané věci soudy nižších stupňů podle provedeného dokazování zjistily, že obviněný byl osobou, která byla plátcem spotřební daně, jímž je podle § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb. právnická nebo fyzická osoba, která skladuje nebo dopravuje vybrané výrobky, aniž prokáže, že jde o vybrané výrobky pro osobní spotřebu, nebo uvádí do volného daňového oběhu vybrané výrobky, aniž prokáže, že jde o vybrané výrobky zdaněné, nebo pokud neprokáže způsob jejich nabytí oprávněně bez daně; za daň společně a nerozdílně odpovídá také právnická nebo fyzická osoba, která se na uvedeném skladování nebo dopravě podílela. Soudy vycházely rovněž z ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb. a z dalších ustanovení tohoto zákona a podle všech zjištěných skutečností dospěly k závěru, že obviněný splňoval uvedenou definici, a to na základě výkladu pojmu „skladoval“, protože je třeba zdůraznit, že nekolikované cigarety, jak jsou popsány ve výroku o vině, byly nalezeny v domě, kde obviněný trvale bydlel se svou invalidní matkou, a byly nalezeny jak v pokoji, který sám obýval, tak i v jiné části tohoto domu, do níž měl běžně přístup.

24. K pojmu „skladování“ je třeba uvést, že ten není v zákoně o spotřebních daních vymezen. Byl však definován Nejvyšším správním soudem tak, že pro závěr, že konkrétní osoba (ve větším množství) „skladuje“ vybrané výrobky, není nutné prokázat, že věděla o existenci těchto výrobků a měla v úmyslu je uchovávat a zajišťovat před znehodnocením, odcizením apod. Za skladovatele může být považován i ten, kdo má tyto výrobky pouze v detenci, není-li zjištěna osoba, která by je skladovala „kvalifikovaným“ způsobem. Rozhodné je, že vlastníka nemovitosti, v níž je uskladněno jisté zboží, nelze *a priori* považovat za skladovatele těchto věcí. U skladování je totiž nutno předpokládat jistý kvalifikovaný vztah k uskladněnému zboží. Atributem skladování bude přinejmenším vědomost o zboží a úmysl je uchovávat a zajistit před znehodnocením, odcizením apod., ... pojem skladování by měl být vykládán spíše ve smyslu detence (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. 7 Afs 69/2007).

25. Jestliže je podle tohoto výkladu nezbytná vědomost o zboží a úmysl jej uschovávat, pak soud

prvního stupně se právě těmito okolnostmi ve vztahu k obviněnému zabýval a v potřebné míře zkoumal, zda takovou osobou byl právě obviněný při uvážení toho, že v domě bydlela jeho invalidní matka, docházel tam jeho otec a občas tam pobývaly i další osoby. Možnost skladování u ostatních osob soud prvního stupně vyloučil z důvodů, které rozvedl ve svém rozsudku. Obviněný bydlel v rodinném domě na adrese XY, kde byly cigarety při provádění domovní prohlídky dne 25. 9. 2015 nalezeny, a to společně se svou nemohoucí matkou a dalšími osobami, které se v domě zdržovaly na základě jeho svolení. Rodinný dům byl ve vlastnictví jeho rodičů, otec obviněného v domě však již od roku 2013 nebydlel. Matka obviněného je vzhledem ke svému zdravotnímu stavu odkázána na pomoc ostatních. Stálými obyvateli domu tak byli pouze obviněný a jeho matka, když obviněný byl tím, kdo – přestože nebyl formálním vlastníkem domu – ve skutečnosti činil rozhodnutí náležející vlastníkovi domu. Obviněný tak měl objektivní možnost dispozice s cigaretami z hlediska faktického ovládnutí prostoru, v němž se nacházely, což je rozhodující okolnost, za niž se nepovažuje vlastnictví domu. Při těchto závěrech soudy dostaly smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb., podle něhož je třeba postihovat za neoprávněné skladování většího množství vybraných výrobků jejich „skladovatele“, tj. osobu, která má k těmto výrobkům vlastní subjektivní vztah, a právě zejména vzhledem ke konkrétním okolnostem tohoto případu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2009, sp. zn. 9 Afs 59/2008). Rovněž bylo prokázáno, že nalezené nekolokované cigarety byly skladovány v domě, kde obviněný bydlel, a to se zřetelem na jejich umístění, když byly nalezeny přímo v přízemním pokoji užívaném obviněným a v obývacím pokoji, který obviněný podle jeho vlastní výpovědi též využíval, přičemž největší část cigaret byla uložena v kartonových krabicích na chodbě v prvním patře vedle zábradlí schodiště, aniž by byly skryty před zraky jiných osob (viz protokol o domovní prohlídce).

26. Pokud soudy správně posoudily ze všech výše uvedených hledisek, že obviněný je osobou, která skladovala dané tabákové výrobky, pak nepochybily ani v tom, že obviněný zkrátil ve větším rozsahu daň. K těmto závěrům je třeba zdůraznit, že podle § 114 odst. 2 a § 116 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb. musí být tabákové výrobky vyrobené na daňovém území České republiky, na daňové území České republiky dovezené nebo na daňové území České republiky dopravené z jiného členského státu Evropské unie, označeny tabákovou nálepkou. Daň je zaplácena použitím tabákové nálepky, přičemž tabákové nálepky musí být použity v okamžiku, kdy vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit. Podle § 9 odst. 3 písm. e) zákona č. 353/2003 Sb. povinnost daň přiznat a zaplatit vzniká mimo jiné dnem nabytí vybraných výrobků nebo dnem jejich prodeje plátcí uvedenými v § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 353/2003 Sb., nebo dnem zjištění, že plátce vybrané výrobky po nějakou dobu držel nebo že je drží, a to tím dnem, který nastal dříve. Jak již bylo uvedeno obviněný skladoval v domě, kde bydlel, popsane cigarety, které byl povinen v souladu s uvedenou právní úpravou zdanit, tzn. označit tabákovou nálepkou, neboť tím je zaplácena daň ve smyslu citovaných ustanovení zákona.

27. K výhradám obviněného ohledně subjektivní stránky spáchaného přečinu podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku je nutné uvést, že jde o úmyslný trestný čin, což soudy v potřebné míře respektovaly. Subjektivní stránku posuzovaného činu zkoumaly a dospěly k závěru, že obviněný jednal v přímém úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

28. Nebylo proto možné přisvědčit výhradám obviněného, že by jeho zavinění nebyla věnována pozornost. Již ze samotného skutkového zjištění totiž vyplývá, že obviněný jednal úmyslně, neboť podle popisu skutku „přestože věděl, že tabákové výrobky na území České republiky vyrobené nebo na toto území dovezené jsou předmětem spotřební daně, v rozporu s § 114 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, vědomě skladoval ... přičemž nepodal přiznání ke spotřební dani a spotřební daň nezaplatil ...“. Soudy dbaly na to, že předpokladem právního závěru o formě zavinění jsou vždy náležitá skutková zjištění týkající se obou uvedených složek, a to složky vědění a složky vůle (viz SOLNAŘ, V. Základy trestní odpovědnosti. Praha: Academia, 1972, s. 209 a 221), na nichž je založeno zavinění, a to ve vztahu ke všem rozhodným okolnostem, které musí být zaviněním kryty.

Závěr o zavinění pachatele musí být vždy prokázán výsledky dokazování a musí z nich logicky vyplynout (viz stanovisko uveřejněné pod č. 19/1971 Sb. rozh. tr.). V daném případě neolkované cigarety byly umístěny v domě, kde obviněný trvale bydlel, znal jeho prostory, zejména když byly nalezeny v jeho vlastním pokoji i na dalších místech domu, které podle své výpovědi užíval. Významné je, že se nacházely konkrétně v jeho pokoji v šatní skříni, přičemž v tomto pokoji trávil svůj čas, měl v něm postel i osobní věci. Viděl je i v prvním patře přímo u schodiště, kde byly uskladněny tak, že byly na první pohled viditelné (u zábradlí schodiště). Obviněný s ohledem na tyto skutečnosti věděl o cigaretách, když se nacházely přímo v prostředí, kde běžně přebýval, mezi jeho věcmi každodenní potřeby, v místnostech, které sloužily k jeho osobním potřebám, a také v místech, které sice výslovně osobně neobýval, ale pravidelně kolem nich procházel, když nebyly nijak zakryty, ale zjevně jen v dalších prostorách umístěny.

29. Na základě všech těchto okolností není pochyb o tom, že ve vztahu k subjektivní stránce spáchaného přečinu soudy dostaly svým povinností a řádně objasnily otázku týkající se úmyslného zavinění obviněného a uzavřely, že jeho úmysl se vztahoval na to, že neodvedl spotřební daň u cigaret, jež skladoval, jak byl povinen učinit.

30. Nejvyšší soud shledal dovolání obviněného nedůvodným, protože soudy nižších stupňů zjistily a správně právně posoudily všechny znaky přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku, jež obviněný naplnil jak po stránce objektivní, tak i subjektivní.

31. Nejvyšší soud poté, co z rozvedených důvodů dospěl k závěru, že z obsahu dovolání a z příslušného spisu je dostatečně patrné, že napadená rozhodnutí a jim předcházející řízení netrpí vadami vytýkanými dovolatelem, podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jeho dovolání jako zjevně neopodstatněné.